

PÄTEVÄ on kätevä - terveyden edistämisen johtamisen ja suunnittelun oma portaali

6.9.2011

**VeTe-päätösseminaari
Tamperetalo**

Marita Päivärinne projektisuunnittelija, TtM
Minna Pohjola projektipäällikkö, th ylempi AMK

Sisältö

- Hankkeen lähtökohdat
- Tiedolla johtamisen mahdollisuudet
- Sähköisen työvälineen kehittäminen
- Demonstraatio

haasteet

1. Väestön terveystietojen käyttö toiminnan suunnittelussa, seurannassa ja arvioinnissa
2. Näyttöön perustuvien toimintatapojen tehokas käyttöönotto
3. Poikkisektorisen verkostotyön kehittäminen

tavoitteet

1. Terveiden ja hyvinvoinnin edistämisen integroiminen hoitotyön johtamisen rakenteisiin ja käytäntöihin
2. Alueellisten toimenpiteiden ja tukirakenteiden luominen
3. Terveiden ja hyvinvoinnin edistämisen osaamisen vahvistaminen hoitotyön johtamisessa ja käytännössä

toimenpiteet

1. Kartoitetaan sosiaali- ja terveysalan johtajien tietoja ja toimintaa terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen osa-alueella
2. Luodaan alueellinen hyvinvointi- ja terveysverkosto
3. Kehitetään terveyden edistämisen johtamisen päätöksentekotuen työväline
4. Kootaan ja välitetään väestön terveys- ja hyvinvointitietoja
5. Kootaan ja välitetään terveyden edistämisen hyviä käytäntöjä
6. Kehitetään ja toteutetaan terveyden edistämisen täydennyskoulutusta
7. Järjestetään terveys- ja hyvinvointipäiviä
8. Integroidaan varhaisen puheeksiottamisen toimintamallit hoitoreitteihin

tiedolla
johtaminen

osallistava
johtaminen

Kansalliset ohjelmat linjaavat väestön hyvinvoinnin edistämistä

- Terveys 2015 -kansanterveysohjelma
- Terveyden edistämisen laatusuositus
- Sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämisohjelma KASTE
- Terveyden edistämisen politiikkaohjelma
- Kansallinen terveyserojen kaventamisen toimintaohjelma
- Hoitotyön toimintaohjelma *Johtamisella vaikuttavuutta ja vetovoimaa hoitotyöhön 2009-2011*
- Terveydenhuoltolaki, 5/2011

Terveydenhuoltolaki

11 § Terveys- ja hyvinvointivaikutusten huomioon ottaminen

”Kunnan ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän on päätöksenteon ja ratkaisujen valmistelussa arvioitava ja otettava huomioon tehtävien päätösten ja ratkaisujen vaikutukset väestön terveyteen ja sosiaaliseen hyvinvointiin.”

12 § Terveiden ja hyvinvoinnin edistäminen kunnassa

*”Kunnan on **seurattava asukkaittensa terveyttä ja hyvinvointia** sekä niihin vaikuttavia tekijöitä **väestöryhmittäin** sekä kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin. Kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle vuosittain, minkä lisäksi valtuustolle on kerran valtuustokaudessa valmistettava laajempi **hyvinvointikertomus**.”*

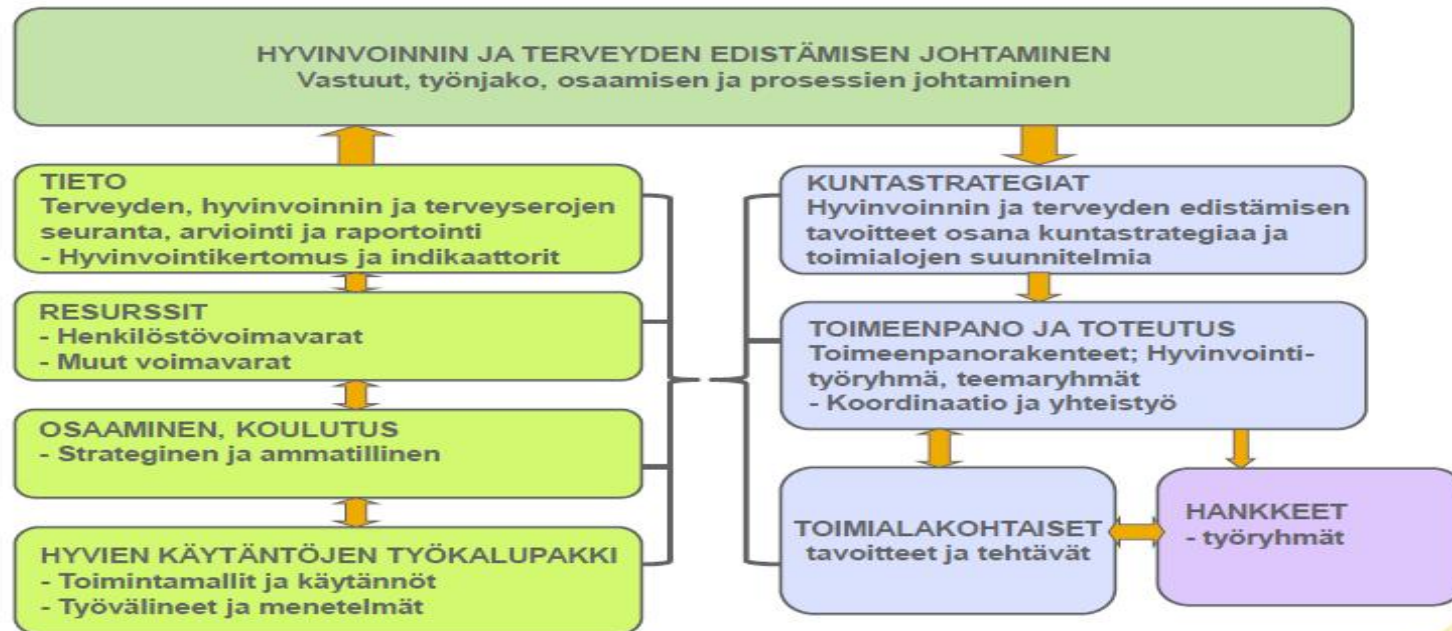
36 § Terveysten, toimintakyvyn ja sosiaalisen turvallisuuden edistäminen alueellisesti

- *”Sairaanhoidopiirin kuntayhtymän on tarjottava asiantuntemusta ja tukea kunnille järjestämällä koulutusta, kokoamalla hyvinvointi- ja terveysseurantatietoja sekä levittämällä kuntien käyttöön sairauksien ja ongelmien ehkäisyn näyttöön perustuvia toimintamalleja ja hyviä käytäntöjä.”*
- *”Terveysten ja hyvinvoinnin edistämisen alueelliset strategiat ja suunnitelmat, on valmisteltava yhteistyössä kuntien kanssa ottaen huomioon kunnan eri toimialojen toiminta.”*

Tiedolla johtaminen

- Terveydenhuollon johtajilla ja päättäjillä on käytettävissä paljon tietoa.
- Merkityksellistä on se, että pystytään tuottamaan tieto käyttöön silloin kun sitä tarvitaan.
- Suomessa on maailman kattavimmat tilastotietokannat väestön terveydentilasta, sairastavuudesta ja terveydenhuollon organisaatioista.
- Tietojen hyödyntäminen integroituna omaan työnkuvaan vaatii vielä tehostamista.
- Tiedon pitää olla luotettavaa ja perustua tutkittuun tietoon → laadun lisääntyminen ja hyödynnettävyys hoitotyön/ terveyden edistämisen johtamisessa.

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMISEN RAKENTEET JA TOIMEENPANO KUNNASSA

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtamisessa ja toimeenpanossa on vankan tietopohjan lisäksi tärkeää resurssit, osaaminen ja hyvät käytännöt.

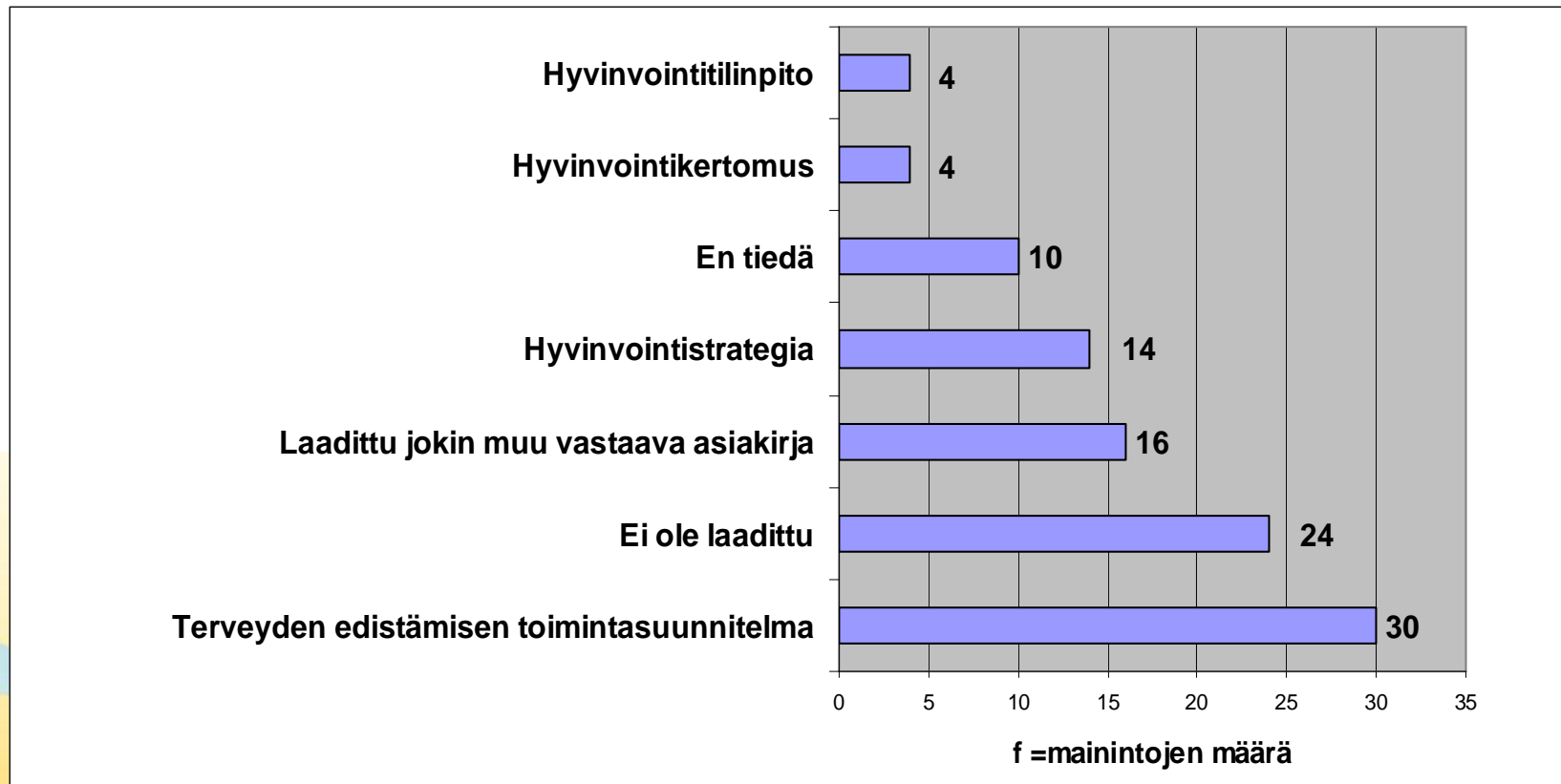
Sosiaali- ja terveysalan johtajien tiedot ja toiminta terveyden ja hyvinvoinnin osa-alueella

- Kyselytutkimus Satakunnan ja Varsinais-Suomen alueilla joulukuussa 2009
- Kohderyhmä: kuntien sosiaali- ja terveysalan johtajat, hoitotyön johtajat, terveyskeskusten johtavat lääkärit ja perusturvajohtajat
- Tavoitteena oli kartoittaa:
 1. Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen strategioiden ja toimintaohjelmien tunnettavuutta.
 2. Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen johtamista ja resursseja.
 3. Terveyden ja hyvinvoinnin terveyden edistämisen koulutustarpeita.
 4. Tulevaisuuden haasteita terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen suhteen 2010-luvulla.

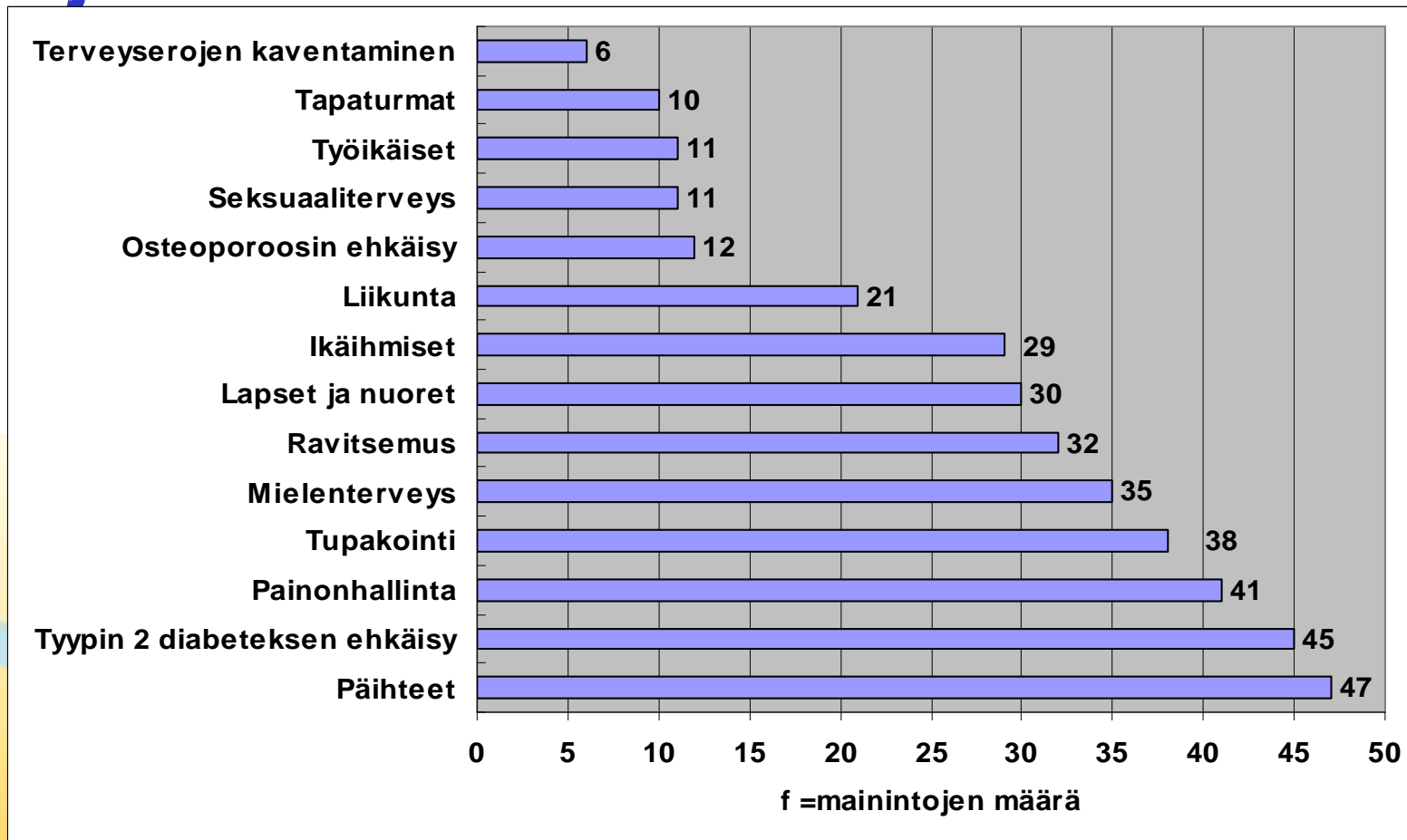
Strategioiden ja toimintaohjelmien tunnettavuus

	Ei ole käsitelty (f)	Jaettu Tiedoksi (f)	Esitelty ja keskusteltu (f)	Keskusteltu ja päätetty toimenpiteistä (f)
Terveyden edistämisen politiikkaohjelma (STM julkaisuja 2007:76)	15	37	27	10
Terveyden edistämisen laatusuositus (STM julkaisuja 2006:19)	15	36	28	7
Kansallinen terveyserojen kaventamisen toimintaohjelma 2008-2011 (STM julkaisuja 2008:16)	26	35	20	7

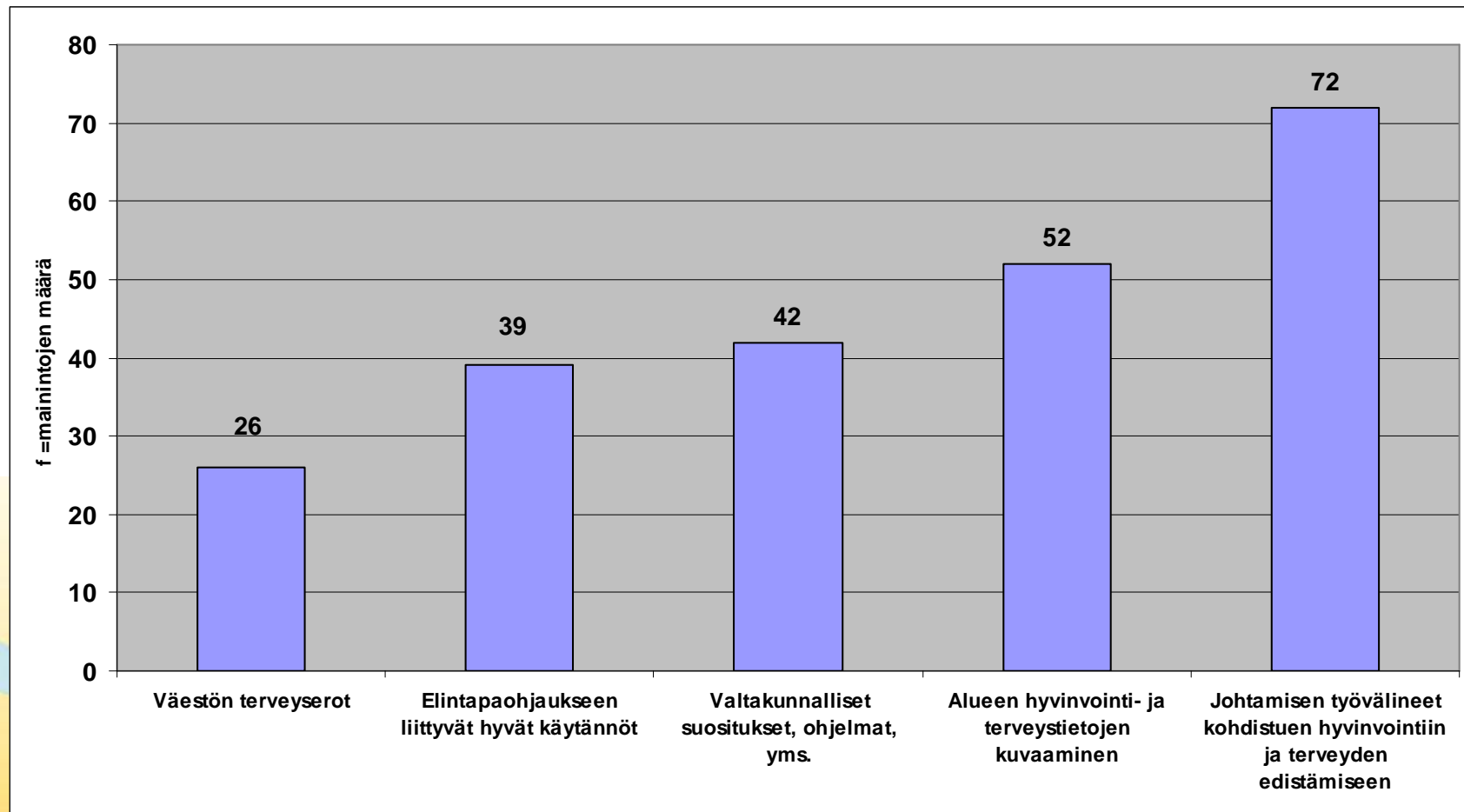
Terveyden edistämisen toimintaa ohjaavat asiakirjat

Asiakkaiden/potilaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen liittyvät ohjelmat teemoittain

Koulutustoiveet

PÄTEVÄ= päätöksenteon työväline

Kuvataan terveyden edistämisen eri tasot ja niitä ohjaavat keskeiset **toimintaohjelmat, strategiat, toimintamallit, työvälineet ja hyvinvointitieto:**

- Kansainvälinen taso
- Kansallinen taso (te toimintaa ohjaavat strategiat)
- Alue- ja kuntataso
- Organisaatiotaso (strateginen, keskijohto, lähijohdon taso)
- Asiantuntijataso

Työryhmä

- Astila-Ketonen Piia, projektisuunnittelija, SatSHP
- Cornu Tuula, ylihoitaja, Turun kaupunki
- Hakkala Mari, projektisuunnittelija, Turun kaupunki
- Kosklin Ritva, ylihoitaja, VSSHP
- Pohjola Minna, projektipäällikkö, VSSHP
- Päivärinne Marita, terveyden edistämisen koordinaattori, Salon kaupunki

	Terveyden edistäminen				
Kansainvälinen taso	Toimintaa ohjaavat asiakirjat Terveys-EU	WHO Euroopan unionin portaali	Health Promoting Hospitals IUHPE	EuroHealthNet	
Kansallinen taso	Lainsäädäntö Tekry Hyvinvointia edistävät ohjelmat	Kansallista toimintaa ohjaavat asiakirjat Terve Kunta verkosto Tilastotieto	STM Suomen terveyttä edistävät sairaalat ry Järjestöt	THL Käypä Hoito suositukset Kansalliset terveyspäivät	Finoha
Alue- ja kunta taso	Varsinais-Suomen kunnat Maakuntaliitto	Satakunnan kunnat Aluehallintokeskus	VSSHP	SATSHP	
Sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatiotaso	Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen työväline				
Työntekijä/ asiantuntija taso	Teoriat ja mallit	Varhainen tunnistaminen ja ruheeksiottaminen	Potilasohjauksessa käytettävät työvälineet		

Työväline päätöksenteon tukena

- Odotetut tulokset näkyvät johtamisessa ja käytännön työssä:
- taitavana ja suunnitelmallisena terveyden edistämisenä
- työvälineiden, strategioiden ja hyvien toimintamallien systemaattisena käyttöönottamisena
- päätöksenteko perustuu systemaattiseen tietoon
- terveyden edistämisen integroimisena hoitotyön tehtäviin
- näyttöön perustuvien menetelmien tehokkaana käyttöönottona
- väestön terveydentilatietojen hyödyntämisenä toimintojen kohdentamisessa
- terveyserojen huomioonottamisena

Tavoitteena kuntalaisten terveyden ja toimintakyvyn lisääntyminen ja terveyserojen väheneminen -> tuloksena hyvinvoiva ja terve väestö!

Työvälineen merkitys

- Terveyden edistämisen johtamisessa
- Henkilökuntatarpeiden määrittämisessä
- Eri ammattiryhmien terveyden edistämistyön koordinoinnissa
- Terveyden edistämisen tavoitteiden ja tarpeiden viestimisessä päättäjille, kohdeväestölle, henkilökunnalle
- Terveyskasvatusasioissa, terveyden tukemisessa ja terveyden puolesta puhumisessa
- Budjetoinnissa

PÄTEVÄ ON KÄTEVÄ

- Terveystiedon edistämisen johtamisen ja suunnittelun oma portaali
- Tukee yhteisten toimintatapojen kehittämistä
- Helppo käyttää - tieto on eritelty yleisestä yksityiskohtaiseen
- Perehdytyksen ja koulutuksen tueksi
- Päivittyy osana VSSHP:n hoitoreittejä

Toivomme koekäytöstä palautetta ja kehitysehdotuksia!

*Sitä emme vielä tiedä kuinka kauan kestää,
ennen kuin hoitotyön johtamiskäytännöt
muuttuvat, mutta toivomme toimivien
työvälineiden edesauttavan muutosta.*

Kiitos!

minna.johanna.pohjola@tyks.fi

marita.paivarinne@salo.fi

PÄTEVÄ on käytössäsi

Terveysportti → lääkärin
tietokannat → hoitoketjut → Varsinais-
Suomen SHP → klikkaa auki mikä
tahansa ketju → VSSHP hoitoreitit sivusto
→ Terveyden edistäminen

Tunnukset:

lassi.kaukonen@tyks.fi